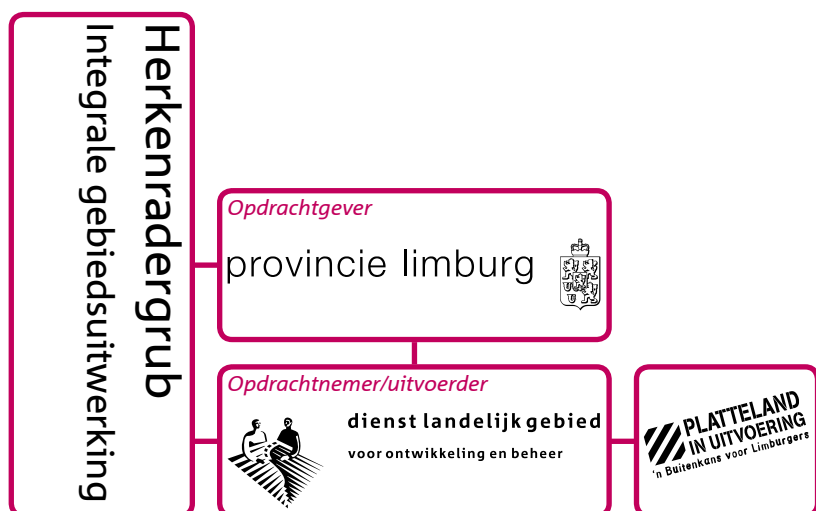

Herkenradergrub

Integrale Gebiedsuitwerking

Inrichtingsplan

Inhoud

- 5 **1 Inleiding**
 - 1.1 Achtergrond
 - 1.2 Doelstelling
 - 1.3 Het plangebied
 - 1.4 Procedure
 - 1.5 Relatie met andere plannen
 - 1.6 Leeswijzer

- 7 **2 Wat speelt er?**
 - 2.1 Huidige situatie
 - 2.2 Gewenste situatie
 - 2.3 Autonome ontwikkelingen

- 13 **3 Inrichtingsmaatregelen en eigendom, beheer en onderhoud**
 - 3.1 De hoofdas en de zijdalen
 - 3.1.1 Waterafvoer en erosie
 - 3.1.2 Landschappelijke kwaliteit
 - 3.1.3 Recreatieve functie
 - 3.1.4 Natuur: EHS en ecologische verbindingszone
 - 3.1.4.1 EHS
 - 3.1.4.2 Ecologische verbindingszone
 - 3.1.4.3 Statuswijziging EHS
 - 3.1.5 Eigendom, beheer en onderhoud
 - 3.2 De landbouw
 - 3.2.1 Kavelruil
 - 3.2.2 Statuswijziging EHS
 - 3.3 De archeologische vindplaats en omgeving
 - 3.3.1 Maatregelen
 - 3.3.2 Eigendom, beheer en onderhoud
 - 3.4 Landschap, cultuurhistorie en recreatie
 - 3.4.1 Maatregelen
 - 3.4.2 Eigendom, beheer en onderhoud

- 25 **4 Grond**
 - 4.1 Taakstelling
 - 4.2 Grondposities en verwerving

- 27 **5 Kostenraming en financieringsvoorstel**

29	6 Doorkijk naar de uitvoeringsfase
6.1	Doelbereik
6.2	Fasering en verantwoordelijkheden
6.2.1	Planmatige kavelruil
6.2.2	Inrichting
6.2.2.1	Hoofdas en zijdalen
6.2.2.2	EHS
6.2.2.3	De archeologische vindplaats en omgeving en verdere maatregelen
6.3	Planning
33	Bijlage I Samenstelling Begeleidingscommissie Integrale Herverkaveling Herkenradergrub
35	Bijlage II Inrichtingskaart
37	Bijlage III Dwarsdoorsneden hoofddroogdal, zijdroogdalen en Trichterweg
38	Bijlage IV Begroting
40	Colofon

Inleiding

1.1 Achtergrond

De Herkenradergrub is een droogdal in het heuvelland van Zuid Limburg. Het is een landschappelijk open gebied met steile hellingen waarop landbouw wordt bedreven. Het gebied heeft onderdeel uitgemaakt van de tien jaar geleden afgesloten ruilverkaveling Mergelland West. Desondanks heeft de Gebiedscommissie Maastricht en Mergelland het gebied eind 2005 opgevoerd als een van de Limburgse herverkavelingsgebieden. De gebiedscommissie zag hierbij mogelijkheden verdere verbeteringen te realiseren op het gebied van onder andere landbouwstructuur, erosiebestrijding, landschap, natuur en recreatie.

De gebiedscommissie heeft vervolgens in samenwerking met partijen uit de streek een projectnota opgesteld. In deze projectnota werd een visie op de gewenste ontwikkelingen in het gebied verwoord. De nota is in september 2006 aan Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Limburg aangeboden. De goedkeuring van de projectnota door GS, samen met de ondertekening van een intentieverklaring door de betrokken partijen vormde de opmaat voor

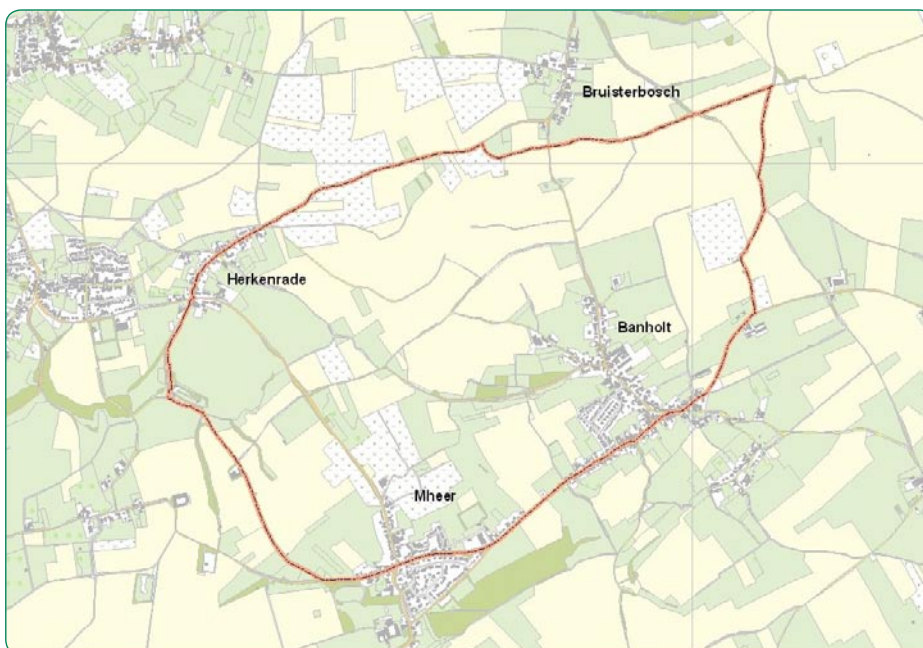
de verdere uitwerking van de gebiedsvisie in dit inrichtingsplan.

1.2 Doelstelling

In het inrichtingsplan wordt de visie uit de projectnota concreet uitgewerkt zodat een start kan worden gemaakt met de realisatie van het plan. Hiertoe worden de maatregelen zo nauwkeurig mogelijk beschreven. Ook wordt een kostenraming en het financieringsvoorstel bijgevoegd. Tot slot wordt een doorkijk gegeven naar de organisatie van de realisatiefase. De specifieke doelstellingen voor de verschillende sectoren (landbouw, water, natuur etc.) komen in hoofdstuk 2 aan de orde.

1.3 Het plangebied

Het plangebied bestaat uit de Herkenradergrub en de bijbehorende zijdal en delen van het plateau tussen Herkenrade, Bruisterbosch, Banholt en Mheer in de gemeente Margraten. Het gebied is ongeveer 500 ha groot. (zie kaart 1)

Kaart 1: Het plangebied in de gemeente Margraten

1.4 Procedure

Het inrichtingsplan is opgesteld door de Begeleidingscommissie Integrale Herverkaveling Herkenradergrub in opdracht van de Gebiedscommissie Maastricht en Mergelland.

In de begeleidingscommissie zijn de belangrijkste partijen in het gebied vertegenwoordigd:

- Gemeente Margraten
- Plaatselijke agariërs (LLTB)
- Waterschap Roer en Overmaas
- Provincie Limburg
- Gebiedsbureau Maastricht en Mergelland

Staatsbosbeheer, IKL en VVV Zuid Limburg, zijn als agendalid van het gehele proces op de hoogte gehouden (zie Bijlage 1 voor de samenstelling van de begeleidingscommissie).

Nadat het plan is afgerond, is het door de begeleidingscommissie aan de Gebiedscommissie Maastricht en Mergelland aangeboden. De partijen die een financiële bijdrage leveren (de Gemeente Margraten en het Waterschap Roer en Overmaas) hebben daarvoor al inhoudelijk en financieel commitment aan het plan uitgesproken. Bij de gemeente is dit gebeurd door het College van Burgemeester en Wethouders en bij het waterschap door het Dagelijks Bestuur. Nadat de gebiedscommissie heeft ingestemd met het plan, heeft deze het voorgelegd aan GS met het verzoek om met het plan in te stemmen en de financiële middelen ervoor te reserveren.

1.5 Relatie met andere plannen

Bij het opstellen van het inrichtingsplan zijn de huidige plannen en beleidsdocumenten die voor het gebied gelden als uitgangspunt genomen. Uit deze plannen zijn de doelstellingen voor het gebied gedestilleerd en afgestemd met de wensen in de streek. Het betreft onder andere het Provinciaal Stimuleringsplan voor

Natuur, Bos en Landschap, het Provinciaal Meerjarenprogramma Plattelandsontwikkeling 2007 – 2013, de Landschapsvisie Zuid Limburg, het Bestemmingsplan Buitengebied Margraten en Het Landschapsontwikkelingsplan 'Buiten Gewoon' van de Gemeente Margraten.

Het inrichtingsplan is ook getoetst aan de Verklaring van Roermond, waarin de Provincie Limburg en de LLTB afspraken hebben gemaakt over maatregelen en instrumenten voor realisatie van doelen voor landbouw, natuur, water en landschap.

1.6 Leeswijzer

Hoofdstuk twee beschrijft globaal hoe het gebied er nu uitziet en hoe het gebied zich ontwikkelt als het integrale plan niet wordt uitgevoerd. Daarnaast wordt de gewenste situatie geschetst.

Het plan maakt onderscheid in verschillende thema's: de hoofdas van de grubbe en de zijdalen, de landbouw en de archeologische vindplaats en omgeving.

Tot slot wordt een verzameling aan kleinere maatregelen beschreven met betrekking tot landschap, cultuurhistorie, archeologie en recreatie. In hoofdstuk drie wordt per thema beschreven welke inrichtingsmaatregelen worden getroffen zodat het wensbeeld wordt gerealiseerd. Ook worden hier voorstellen gedaan voor hoe het eigendom, beheer en onderhoud van de ingerichte elementen wordt geregeld.

Om de maatregelen te kunnen treffen is grond nodig. Hoofdstuk vier beschrijft hoeveel grond er nodig is en hoeveel grond er nu al beschikbaar is voor het project. De kosten van de inrichtingsmaatregelen en de verdeling van deze over de financierende partijen zijn opgenomen in hoofdstuk vijf. Hoofdstuk zes, tot slot, geeft een globale planning voor de daadwerkelijke inrichtingsfase en beschrijft welke partijen hierin de belangrijkste verantwoordelijkheid hebben.

2 Wat speelt er ?

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welk vlak de inrichting van de Herkenradergrub verbetering behoeft. De huidige de gewenste situatie worden hiertoe beschreven. Tot slot wordt ook aangegeven in welke mate de uitvoering van het integrale plan van belang is voor het realiseren van de gewenste situatie.

2.1 Huidige situatie

De Herkenradergrub is een van de lange droogdalen die het Plateau van Margraten in oost-westelijke richting doorsnijden. Het is landschappelijk open en kent steile hellingen. Het droogdal zelf heeft een hellingsgraad van circa 2%. De bovenloop is iets steiler. De hellingen aan de noordkant zijn het steilst met op grote delen een hellingspercentage tussen de 5 en 18% en op sommige gedeeltes een hellingspercentage van 35%. Daarnaast zijn drie zijdalen aanwezig met steile dalwanden.

Het voornaamste landgebruik is landbouw. Van de bijna 500 ha die het plangebied groot is, worden ruim 400 ha agrarisch gebruikt. Het aantal landbouwbedrijven is de afgelopen jaren afgenomen, mede als gevolg van de marktontwikkelingen en de toenemende kostprijs van landbouwproducten. In 2006 hadden 57 land- en tuinbouwbedrijven percelen in het plangebied. De blijvende ondernemers zetten vaak in op een verdere ontwikkeling van het bedrijf en in een aantal gevallen op intensivering van het grondgebruik. Op een groot deel van de oppervlakte wordt akkerbouw bedreven. Op ongeveer een derde van de oppervlakte bevond zich in 2007 grasland. De continuïteit van een bepaalde bedrijfstak in de toekomst kan worden afgeleid van de z.g. NGE, wat staat voor Nederlandse grootte eenheid. Dit is een rekeneenheid die economische betekenis geeft aan een bedrijf. Over het algemeen wordt ervan uitgegaan dat

bedrijven met meer dan 70 NGE een gezonde landbouwonderneming zijn met perspectief voor de toekomst. Steeds vaker wordt hierbij echter een grens van 100 NGE gehanteerd. De akkerbouwbedrijven in het gebied zijn over het algemeen klein met een relatief lage gemiddelde NGE van 47. Hieruit kan echter niet zo maar worden geconcludeerd dat deze bedrijven niet levensvatbaar zijn. Met behulp van neveninkomsten kan een agrariër zijn bedrijf toch nog lange tijd voortzetten. Maar er mag worden verwacht dat ook een aantal bedrijven zullen stoppen. Melkveehouderij is een andere belangrijke bedrijfstak in het gebied. Over het algemeen laat deze bedrijfstak een gezonder beeld zien met een gemiddelde van 113 NGE.

In totaal 19 bedrijven hebben naast grond ook hun bedrijfsgebouwen binnen het gebied. Deze bedrijven zijn veelal gelegen in lintbebouwing, grenzend aan of liggend in woonkernen. Deze ligging beperkt de ontwikkeling van deze agrarische bedrijven aanzienlijk. Enerzijds door het ontbreken van een bouwblok, anderzijds vanwege de geurproblematiek.

De verkaveling binnen het gebied is beter dan gemiddeld in Zuid Limburg: de gemiddelde kavelgrootte is ruim 3 ha. Dit is slechter dan het gemiddelde in Nederland (ruim 4 ha), maar de vraag is in hoeverre verdere verbetering mogelijk is in het kleinschalige zuidlimburgse landschap. Voor melkveebedrijven is de omvang van de huiskavel erg belangrijk. Als ideaal wordt gezien dat de huiskavel van een melkveehouderij minimaal 70% van de totale oppervlakte bedraagt. In Herkenradergrub liggen 3 melkveehouderijen met hun bedrijfsgebouwen binnen het plangebied. De gemiddelde huiskavel van deze bedrijven is bijna 40% van hun totale oppervlakte. Enige verbetering is hier dus wenselijk.

Omdat er op de steile hellingen in het gebied veel akkerbouw wordt bedreven, is erosie een probleem. Om de waterstromen tijdens natte tijden in goede banen te leiden, ligt er in een groot deel van de hoofdas een grasbaan van gemiddeld vijf meter breed. Deze grasbaan verbindt enkele regenwaterbuffers. Deze doseren het afstromende water tijdens regenbuien. Berekeningen van het Waterschap Roer en Overmaas wijzen echter uit dat er aanvullende

De huidige grasbaan in de hoofdas

maatregelen nodig zijn om ook in toekomst het vereiste veiligheidsniveau te kunnen garanderen. Deze extra maatregelen zijn nodig aanvullend aan de winst die er zal worden geboekt door toepassing van de recentelijk van kracht geworden erosieverordening die agrariërs verplicht maatregelen op hun land te nemen.

In het bovenste deel van het droogdal en in de zijdalen zijn geen fysieke maatregelen tegen erosie getroffen.

Het ecologisch belang van dit gebied is momenteel gering. Ten westen van het plangebied bevindt zich het Savelsbos en ten oosten ervan stroomt de Gulp. Deze beide gebieden zijn lange noord-zuid gerichte natuurgebieden met veel bos en schrale graslanden op hellingen. Vanuit ecologisch opzicht zijn verbindingen tussen deze beide gebieden van belang. In het open landbouwgebied van de Herkenradergrub ontbreken deze echter geheel. Het gebied vormt nu als het ware een barrière tussen de natuurgebieden.

Helemaal in het westen van het plangebied bevindt zich een stukje EHS waarvan ongeveer 4 ha nog moet worden gerealiseerd. Dit stuk EHS maakt ook onderdeel uit van het Natura 2000 gebied Savelsbos.

Ten westen van Banholt ligt langs de Banholtergrubbe een gebiedje met een zeer hoge archeologische waarde. Hier bevindt zich ook een vanuit archeologisch en geologisch perspectief interessante kalksteengroeve en vuursteenmijn. Iets verderop, op het 'Eiland van Banholt', liggen op het terrein van een loonwerkersbedrijf de restanten van een oude windmolen: de Banholter molen.

Rond de dorpen in de omgeving ontbreekt het aan groene contouren en langs de wegen ontbreekt het aan heggen of laanbeplanting. Op sommige locaties verstoort bebouwing de landschappelijke kwaliteit. Het dalenstelsel is moeilijk herkenbaar.

De dorpsrand van Banholt

Het gebied kent enkele wandelroutes, maar deze worden minimaal bezocht door wandelaars van buiten de omgeving. Het ontbreekt aan routes in en om de natuur en de aankleding van routes met voorzieningen om te rusten zoals banken en picknickssets. Ook is het voor bezoekers van het gebied moeilijk om een geschikte parkeerplaats te vinden. Geparkeerde auto's leiden op de smalle wegen al snel tot overlast omdat ze de doorgang voor agrarische machines en bussen hinderen.

2.2 Gewenste situatie

Het dalenstelsel is duidelijk herkenbaar. Dit gebeurt door zowel in de hoofdas als in de zijdalen struweel aan te leggen. De aanleg van deze elementen kan plaatsvinden op de grasbanen die worden aangelegd om de oppervlakkige regenwaterafvoer, ook in toekomstige nattere tijden, in goede banen te leiden. In de hoofdas van het dal kunnen mensen wandelen en zo het landschap nog beter beleven.

De plateaus zijn open en bieden veel ruimte aan de landbouw. De hellingen zijn meer besloten door versterking van bijvoorbeeld bestaande graften en aanleg van nieuwe landschapselementen zoals knip- en

scheerheggen rond percelen. Dit zorgt niet alleen voor een aantrekkelijk landschap, maar gaat ook erosie tegen. Ook rond de dorpskernen is het besloten karakter versterkt door de aanleg van heggen, hoogstamboomgaarden en bosjes. De Banholter molen is gerestaureerd en kan als start- en eindpunt voor wandelingen dienen en mensen kunnen er wat eten en drinken. De vuursteenmijn bij de Banholtergrubbe is goed zichtbaar gemaakt en mensen kunnen er informatie krijgen over de geschiedenis van het gebied. Door de aanleg van twee parkeerplaatsen, in Banholt en bij Herkenrade, kunnen bezoekers van het gebied genieten zonder overlast te zorgen voor het plaatselijke verkeer.

Het aantrekkelijke landschap met verschillende wandelmogelijkheden en toeristische trekkers als de gerestaureerde Banholter molen trekken niet alleen meer dagjesmensen naar het gebied. Er zijn ook meer mensen die er kunnen overnachten op een kampeerboerderij of bij een bed & breakfast.

Daar waar ruilwensen van landbouwers en de inzet van overheidsgrond dit mogelijk maakte, is de verkavelings situatie van bedrijven verder verbeterd middels vrijwillige kavelruil. De wens om de verkaveling verder middels kavelruil te verbeteren blijkt uit de wenseninventarisatie die onder landbouwers in het gebied is gehouden. Daar waar de aanleg van grasbanen de verkavelings situatie dreigde te verslechteren, is middels kavelruil naar een nieuwe meer aanvaardbare verkaveling gezocht. Door middel van kavelruil hebben agrariërs met geïsoleerde percelen in de EHS die percelen geruild voor binnen hun bedrijfsvoering meer aantrekkelijke percelen.

Op de hellingen van het droogdal zijn weliswaar landschapselementen aangeplant. Maar tegelijkertijd zijn kavels er zodanig geclusterd dat ze ook interessant zijn voor grotere agrarische bedrijven. De agrariërs kunnen bovendien een rol spelen bij het beheer van het kleinschalige landschap.

Het stukje EHS aan de westzijde van het plangebied is ingericht met een mozaïek van lös-schraalgrasland en kamgrasland. Dit zijn voedselarme graslanden van lössplateaus en hellingen van lössplateaus en droogdalen. Langs de randen bevindt zich doornstruweel. Het is een aaneengesloten gebied dat wordt begraaasd met runderen. Op een enkele plek ligt een hoogstamboomgaard en een amfibieënpool. Het gebied is deels van Staatsbosbeheer en deels van particulieren.

Een ecologische verbindingzone in de hoofdas van het droogdal verbindt het kleinschalige cultuurlandschap rond Bruisterbosch met het Savelsbos. De verbindingzone valt samen met de grasbaan die nodig is om de regenwaterafvoer te geleiden.

Vochtig kruidenrijk grasland wordt er afgewisseld met struweel. Samen met de graften in de buurt, wordt hierdoor invulling gegeven aan de basisnatuurkwaliteit van het gebied. Er leven soorten die aan kleine landschapselementen zijn gebonden, zoals geelgorzen, grasmussen, vleermuizen, dassen en bunzings.

2.3 Autonome ontwikkelingen

Ook als het inrichtingsplan niet wordt uitgevoerd, zullen er veranderingen plaatsvinden in het landgebruik en landschap in de Herkenradergrub. Vaststaand beleid zal waar mogelijk worden uitgevoerd en particuliere initiatieven worden ontplooid.

En klimaatwijziging, bevolkingskrimp en markt zullen hun sporen hoe dan ook nalaten.

De maatregelen die afhankelijk zijn van kavelruil en een sterke mate van samenwerking tussen verschillende partijen vereisen, zullen echter in veel gevallen niet worden getroffen. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het landschap en het landgebruik er in toekomst uit zouden kunnen zien, als deze 'integrale' maatregelen uitblijven.

De bestaande landschapselementen zullen behouden blijven op basis van gemeentelijke handhaving van het ruimtelijke ordeningsbeleid en de kapverordening. Hier en daar leggen agrariërs en particulieren middels de geldende subsidieregelingen landschapselementen aan zoals graften en dorpsrandbeplanting. Dit geldt ook voor de inpassing van beeldverstorende bebouwing. De gemeente zal hier en daar laan- en bermbeplanting herstellen.

Het landschap zal echter grotendeels open, en het stelsel van droogdalen slecht herkenbaar blijven. Daar waar niet-kerende grondbewerking geulerosie en wateroverlast onvoldoende tegengaat, zal het waterschap een grote inspanning moeten verrichten om grasbanen en groenstroken te realiseren. Op deze grasbanen zal geen aanplant van landschapselementen plaatsvinden. Op een aantal plaatsen zullen deze grasbanen akkers doorsnijden en de verkaveling van het betreffende bedrijf verslechteren.

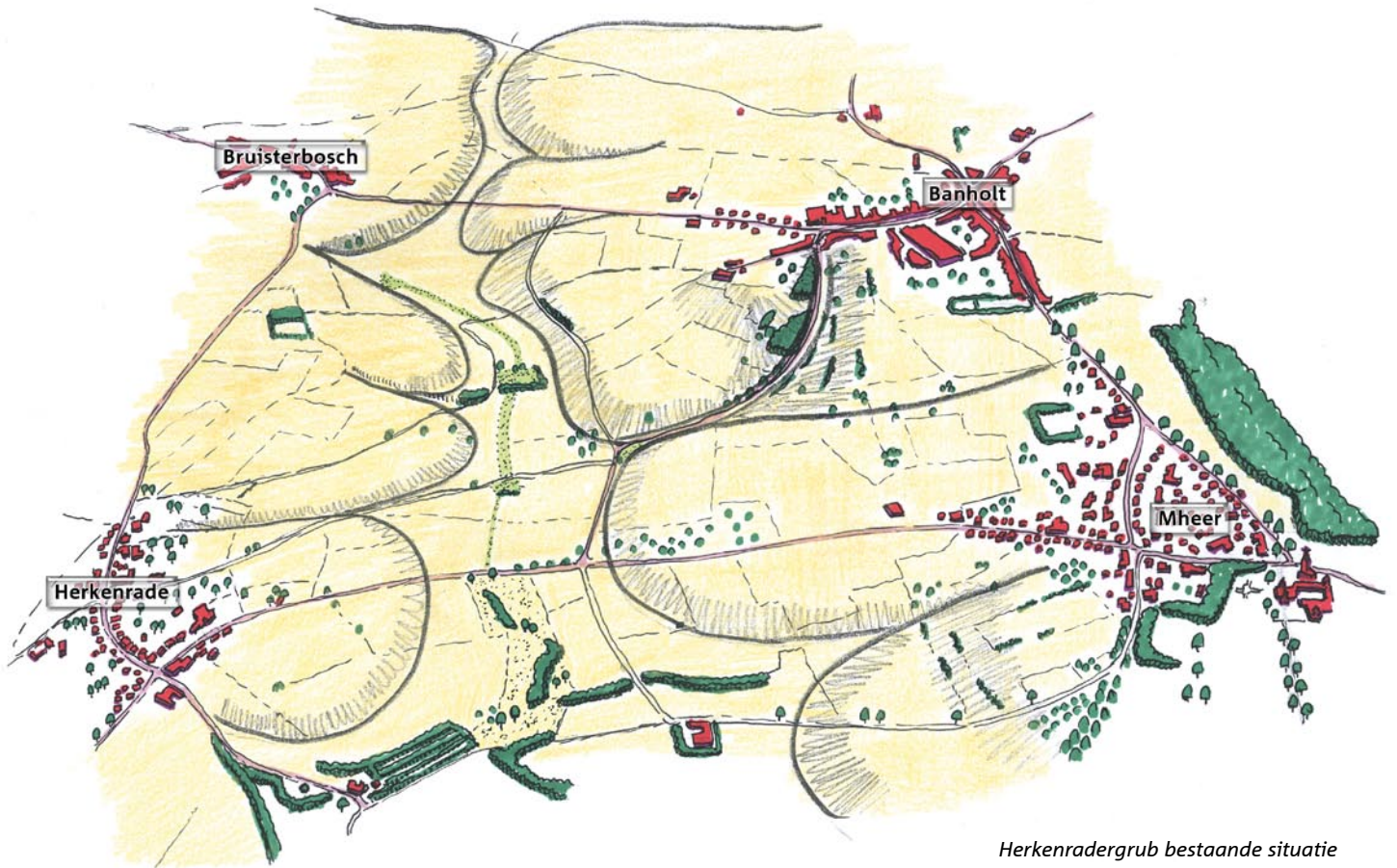
Een deel van verbetering van de verkaveling zal plaats kunnen vinden middels de vrije markt. Dit proces zal echter minder snel verlopen als bij een planmatige kavelruil en de effecten zullen waarschijnlijk minder groot zijn. Een aantal bedrijven wil aan verbreding van hun activiteiten gaan doen. Denk hierbij aan openstelling van het bedrijf voor bezoekers, kamperen bij de boer en verkoop van groente en fruit aan huis. Deze nevenactiviteiten zullen ook zonder dat de maatregelen in dit plan worden uitgevoerd, tot op zekere hoogte worden opgestart. Opwaardering van landschap, natuur en recreatieve mogelijkheden

in het gebied zullen echter zeker bijdragen aan de mogelijkheden hiertoe.

Op het eiland van Banholt wordt de Banholter molen in zijn oude glorie hersteld. Naast de molen wordt een horecagelegenheid geopend waar dagjesmensen even kunnen neerstrijken. Van daar uit kunnen mensen naar de nabijgelegen vuursteenmijn of het uitzichtspunt bij de Banholtergrubbe wandelen. Bij de vuursteenmijn zijn de archeologische en geologische bodemschatten beter herkenbaar gemaakt voor de bezoekers van het gebied. Struinen door de hoofdas van het dal hoort echter niet tot de mogelijkheden. De parkeermogelijkheden voor recreanten zijn wel toegenomen door de aanleg van twee parkeerplaatsen in de dorpskernen.

De realisatie van de EHS binnen de Herkenradergrub zal doorgaan, maar kan nog wel veel tijd in beslag nemen. Er kan namelijk geen kavelruil worden ingezet om het proces te bespoedigen. De betreffende agrarische percelen blijven om dezelfde reden hun geïsoleerde positie behouden.

De ecologische verbindingzone zal niet worden gerealiseerd omdat deze niet verenigbaar is met de waterafvoerende functie van de grasbaan in de centrale grubbe. Dit heeft zijn weerslag op de kwetsbare soorten in het gebied. Ze zullen zich moeilijk of niet kunnen handhaven. De flora en fauna in het gebied heeft het extra moeilijk omdat alleen de EHS, aan de rand van het gebied, geschikt is voor deze soorten. Het centrale deel van het plangebied is voor deze soorten onaantrekkelijk en moeilijk te doorkruisen en daardoor arm aan natuurwaarden.

Herkenradergrub bestaande situatie

Herkenradergrub wensbeeld

3 Inrichtingsmaatregelen en eigendom, beheer en onderhoud

In dit hoofdstuk worden de maatregelen besproken voor landschap en cultuurhistorie, archeologie, recreatie en beleefbaarheid; landbouw, hydrologie en natuur. Daar waar de maatregelen een sterk integraal karakter hebben, zullen ze per thema worden besproken. Dit laatste is het geval voor de maatregelen in de droogdalen en de maatregelen rond de archeologische vindplaats. Op de inrichtingskaart (Bijlage 2) staat aangegeven op welke locaties de maatregelen worden getroffen.

Ook wordt in dit hoofdstuk een voorstel gedaan voor eigendom, beheer en onderhoud van de elementen die nieuw worden gemaakt. Bij 'beheer' wordt aangegeven wie er verantwoordelijk voor is dat de elementen worden onderhouden. Bij 'onderhoud' wordt aangegeven wie daadwerkelijk de onderhoudswerkzaamheden zou kunnen verrichten. Dit kan de beheerder/eigenaar van het element zelf zijn. Maar deze kan het onderhoud ook uitbesteden aan derden zoals een commercieel bedrijf, een agrariër of een samenwerkingsverband van agrariërs.

3.1 De hoofdas en de zijdalen

Het stelsel van droogdalen vormt de ruggengraat van het landschap in het plangebied. De inrichting ervan is gericht op verschillende doelstellingen. De herkenbaarheid van het landschap wordt vergroot, erosie wordt tegengaan, de natuurwaarden worden verhoogd en er wordt een mogelijkheid tot struinen geboden.

3.1.1 Waterafvoer en erosie

Het dalenstelsel van de Herkenradergrub heeft een belangrijke hydrologische functie. Waar regenwater geconcentreerd oppervlakkig

afstroomt kan namelijk bodem- en geulerosie optreden. Dit is met name het geval op dalbodems en onbegroeide, concave hellingen. Om erosie te voorkomen, dienen op deze locaties groenstroken en grasbanen aangelegd te worden. Grasbanen lopen altijd door het diepste punt van de droogdalen. Ze dienen als toevoervoorziening voor de regenwaterbuffers in het gebied. De aanleg van deze elementen heeft de hoogste prioriteit bij het Waterschap Roer en Overmaas. De grasbanen moeten, beredeneerd vanuit de regenwaterbuffer, in stroomopwaartse richting worden gerealiseerd. De reden hiervoor is dat de aanleg van een stuk grasbaan stroomopwaarts leidt tot extra wateroverlast als er stroomafwaarts geen grasbaan ligt.

Behalve grasbanen zijn groenstroken nodig om erosie tegen te gaan en de waterafvoer goed te geleiden. Groenstroken dienen om geërodeerd bodemmateriaal tegen te houden dat mee wordt genomen door het oppervlakkig afstromende water. Het is van belang dat deze stroken de hoogtelijnen volgen. Wáár ze precies op de helling komen te liggen is van minder belang. De aanleg van groenstroken heeft bij het waterschap een lagere prioriteit dan de aanleg van grasbanen.

De groenstroken hebben in principe een breedte van 5 meter. Alleen op punten waar er een extra grote waterafvoer plaatsvindt en ze ook een watergeleidende functie hebben, is het nodig dat ze breder zijn (maximaal 10 meter).

Globale inschatting is dat op ongeveer tweederde van de groenstroken kan worden volstaan met een breedte van 5 meter.

Op ongeveer eenderde van de groenstroken is een grotere breedte vereist.

In de hoofdas van de grubbe bevindt zich op dit moment een grasbaan met een breedte die varieert tussen de 5 en 15 meter.

De grasbaan verbindt verschillende buffers. Om de toenemende waterafvoer van de komende tijd het hoofd te kunnen bieden zal de

grasbaan stroomopwaarts van de buffer aan de Bergstraat worden verlengd. Bovendien zal het diepste deel van het dal op elk punt over een breedte van minimaal 10 meter moeten bestaan uit gras of een kruidenrijke vegetatie.

Ook voor de zijdalen geldt dat de waterafvoer in goede banen wordt geleid door een grasbaan van 10 meter breed. Deze zullen daar nu worden aangelegd. Voor een van de zijdalen ten zuiden van de hoofdas, de Molenweggrub, geldt dat er wel al een grasbaan ligt die in eigendom en beheer is van het waterschap. Hier zijn nog wel wat inrichtingsmaatregelen nodig.

3.1.2 Landschappelijke kwaliteit

Zowel de hoofdas als de zijdalen van het dalenstelsel zijn van belang vanuit landschappelijk oogpunt. Om het landschap beter herkenbaar te maken worden er in de hoofdas (2500 meter) en in de aansluiting op de Banholtergrubbe (300 meter) struweel en knotwilgen geplant. De struiken en bomen mogen de hydrologische functie van de grubbe niet hinderen en zullen daarom als het ware naast de grasbaan zelf worden geplant. De beplanting zal, onder meer door een beheer van begrazing, een mozaïek vormen met de kruidenrijke vegetatie in dat deel van het dal. Er zal worden gekozen voor soorten die passen in de streek. Bij de keuze van soorten zal ook zo veel mogelijk rekening worden gehouden met de aanwezigheid van fruitbedrijven in de omgeving en de gevoeligheid van deze voor plantenziekten zoals bacterievuur. Het struweel zal worden geplant in overleg met de gebruiker van het aangrenzende perceel. Om te voorkomen dat agrariërs op aangrenzende percelen last krijgen van schaduwwerking of het in de breedte uitgroeien van het struweel wordt er hierbij er een afstand van enkele meters tot de perceelsgrens in acht genomen. Bovendien wordt er gekozen voor struiken die niet te hoog worden.

De landschappelijke continuïteit van het dalenstelsel wordt ook in de zijdalen

geaccentueerd door een mozaïek van kleine landschapselementen en knotbomen. Deze kunnen, in overleg met de gebruikers van de aangrenzende percelen, worden aangeplant op overhoekjes van de aan te leggen grasbanen en andere stukjes waar de doorstroom van water over de grasbaan niet wordt gehinderd. Er is hiervoor geen verbreding van de grasbaan nodig.

3.1.3 Recreatieve functie

In de hoofdas wordt de mogelijkheid tot struinen geboden. Hiertoe worden in totaal 13 toegangshekjes met informatiebordjes geplaatst.

Om alle functies in de hoofdas een plaats te geven is er stroomopwaarts van de Langsteeg over de hele lengte een strook met een breedte van 14 meter vereist: de hydrologische functie vergt 10 meter. Het aanplanten van struweel en de mogelijkheid tot struinen vergt in totaal 4 meter extra. Deze extra oppervlakte is nodig om struweel zodanig te kunnen aanplanten dat de schaduwwerking op de aangrenzende percelen zo veel mogelijk wordt beperkt. (zie Bijlage 3 'Dwarsdoorsnede hoofddroogdal').

3.1.4 Natuur: EHS en ecologische verbindingzone

Het meest westelijke deel van de hoofdas maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ongeveer 12 hectare hiervan betreft functiewijzigingsgebied. De functie van dit gebied wordt uiteindelijk natuur. Ten noorden van het functiewijzigingsgebied ligt ongeveer 10 hectare beheersgebied. In dit deel van de EHS kunnen agrariërs middels 6-jarige beheersovereenkomsten aan agrarisch natuurbeheer doen. De functie van de grond blijft hier agrarisch.

Aansluitend op de EHS is in de hoofdas van de Herkenradergrub bovendien een ecologische verbindingzone voorzien.

Droogdal bestaand

Droogdal gewenst

3.1.4.1 EHS

De EHS in het plangebied is een uitloper van het Savelsbos. Het maakt onderdeel uit van een netwerk van schrale en matig voedselrijke graslanden afgewisseld met holle wegen en hoogstamboomgaarden. Staatsbosbeheer heeft hiervan 7,4 hectare in eigendom, die nog moeten worden ingericht.

Daarnaast zijn er nog enkele kleine percelen ter grootte van in totaal 4 hectare in handen van particulieren die nog moeten worden omgezet in natuur. De eigenaren van deze percelen kunnen middels particulier natuurbeheer de landbouwgrond blijvend omzetten in natuur. Voor de waardedaling van de grond die hiermee gepaard gaat, krijgen zij dan een vergoeding. Als de huidige eigenaar geen interesse heeft in particulier natuurbeheer kan hij zijn grond verkopen aan BBL. Deze zoekt dan een particuliere koper die de landbouwgrond wél wil omvormen tot natuur. Wordt een dergelijke koper niet gevonden, dan kan BBL de grond overdragen aan Staatsbosbeheer.

Dit onderdeel van de EHS moeten worden ingericht als schraalgrasland en matig voedselrijk grasland. Meer specifiek gaat het om een mozaïek van lösschraalgrasland en kamgrasland dat bij voorkeur wordt begraasd met runderen. Lösschraalgrasland en kamgrasland zijn voedselarme graslanden van lössplateaus en hellingen van plateaus en droogdalen. Lösschraalgrasland is een zeer zeldzaam type grasland dat voorkomt op ontkalkte en mineraalrijke lössbodems. Kamgrasland is een door grassen gedomineerd type op kalkhoudende bodem dat bij begrazingsbeheer ontstaat uit matig voedselrijk grasland. Vanwege het agrarisch gebruik met meststoffen zijn de huidige percelen momenteel te voedselrijk en dienen ze verschaald te worden. Een vrij intensief beheer van maaien en afvoeren met nabeweiding in de nazomer volstaat. In het najaar wordt maaisel van de doelvegetaties uit de directe omgeving uitgelegd.

Aan de bovenzijde van percelen wordt over een oppervlakte van 0,5 ha (breedte van 5 meter en lengte van 1000 m) doornstruweel aangeplant (o.a. sleedoorn, wegedoorn en egelantier). De doornstruwelen worden gedurende een periode van 3 jaar ingerasterd, maar daarna kunnen deze stroken worden meebegraasd. Het type raster hangt af van het type begrazing. Als er begrazing met runderen plaatsvindt, is een tijdelijk driepuntsraster gewenst. Maar als er periodieke begrazing door een schaapskudde plaatsvindt, voldoet een flexinet.

In het ideale geval wordt van de terreinen van Staatsbosbeheer en die waarop particulier natuurbeheer plaatsvindt een aaneengesloten begrazingseenheid gemaakt. Hiertoe worden de tussenrasters op de terreinen van Staatsbosbeheer op de zuidelijke dalwand verwijderd. Vervolgens wordt een nieuw raster om de aaneengesloten eenheid geplaatst.

Of het hele gebied als één aaneengesloten begrazingseenheid kan worden gebruikt, hangt uiteraard af van de wensen van de particuliere eigenaren indien de betreffende terreinen middels particulier natuurbeheer

worden omgevormd. Er moet ongeveer 450 meter raster worden verwijderd en ongeveer 750 meter nieuw raster worden geplaatst.

Langs een van de grubben op de zuidelijke dalwand ligt een hoogstamboomgaard. Deze ligt op een van de percelen die nog moeten worden gerealiseerd middels particulier natuurbeheer. De boomgaard kan als zodanig gehandhaafd blijven. De knip- en scheerheg op de perceelsrand dient een extensief beheer te krijgen zodat zich struweel vanuit de haag in het aangrenzende grasland kan uitbreiden.

In de dalbodem wordt op eigendom van Staatsbosbeheer een nieuwe poel aangelegd voor amfibieën (alpenwatersalamander). Het betreft een poel met een diepte van ca. 1,2 meter beneden maaiveld met een oppervlakte van ca. 300 m².

De poel wordt aangelegd in een vochtige laagte. De waterdichte bodem bestaat uit met glasvezels versterkt beton. De afgegraven grond kan ter plekke worden verwerkt voor het opvullen van gaten in wandelpaden of worden verwerkt in nabijgelegen akkers

3.1.4.2 Ecologische verbindingzone

Ook de centrale grubbe stroomopwaarts van de Langsteeg krijgt een ecologische functie. De grubbe zal namelijk een ecologische verbinding gaan vormen tussen het kleinschalig cultuurlandschap rond Bruisterbosch en het Savelsbos. De verbinding grenst aan de EHS en zal ook qua inrichting en beheer hierop aansluiten.

De verbinding is van belang voor soorten die aan landschapselementen zijn gebonden, zoals geelgors, grasmus, patrijs, vleermuizen, dassen en bunzings. Deze hebben in het overwegend open, grootschalig cultuurlandschap in het plangebied op dit moment vrijwel geen vestigingsmogelijkheden. Verder zullen ook dagvlinders en de Grauwe Klauwier profiteren

van de verbindingzone. Door het nieuwe struweel in de as en de rest van het gebied wordt deze situatie verbeterd.

De ecologische omstandigheden zullen verder verbeteren als er een vochtige kruidenrijke vegetatie ontstaat. Vanuit grasland kan deze ontstaan door een beheer van maaien en afvoeren in combinatie met seizoensbeweiding. Vanuit bouwland kan de vegetatie worden ontwikkeld door gebiedseigen maaisel van doelvegetaties in het gebied uit te leggen en het in het daaropvolgende jaar te maaien.

Het inzaaien van een grasmengsel is niet gewenst omdat daarmee de kiemingskansen voor kruiden worden onderdrukt en algemene grassen het vegetatiebeeld gaan domineren. Het beheer van de kruidige vegetatie kan middels begrazing plaatsvinden. Het is dan wel van belang dat er over de hele lengte van het droogdal aan weerszijden van de grasbaan met struweel een raster wordt geplaatst. Waar wegen de grasbaan kruisen worden in totaal 11 onderhoudspoorten geplaatst. Zo ontstaan er verschillende begrazingseenheden.

Door het beheer middels begrazing zal het nodig zijn om het struweel tijdens de eerste jaren na aanplant tegen veevraat te beschermen middels een raster. Het type raster hangt af van het type vee dat hierbij gebruikt wordt.

Aan de rand van de grubbe bevindt zich een bosje met wat een restant van een drinkplaats lijkt. Er zou kunnen worden onderzocht of het mogelijk is om op deze plek een poel aan te leggen voor amfibieën en insecten.

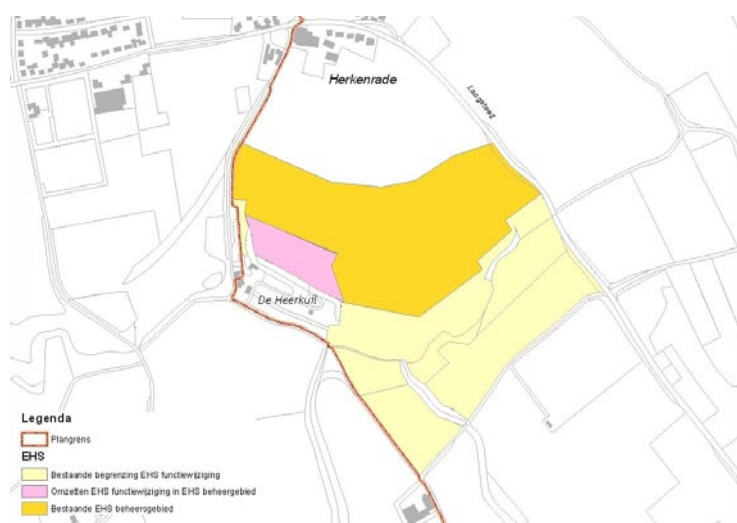
3.1.4.3 Statuswijziging EHS

In het meest westelijke deel van de EHS ligt ook een deel van een huiskavel van een biologische melkveehouder binnen het functiewijzigingsgebied. Dit betreft ongeveer 1 ha. Dit deel van de huiskavel vormt een essentieel onderdeel van het toekomstgericht bedrijf. De agrariër heeft aangegeven dat hij zijn bedrijfsvoering niet blijvend kan aanpassen aan de eisen die de natuurdoelen in dit

gebied stellen. Ook verkoop of ruiling is voor deze ondernemer niet aan de orde. De kans dat dit stukje EHS binnen redelijke termijn zal worden gerealiseerd is hier dan ook klein.

De agrariër heeft aangegeven wel geïnteresseerd te zijn in agrarisch natuurbeheer middels beheersovereenkomsten.

In dit licht heeft de begeleidingscommissie de provincie verzocht de EHS status hier te wijzigen van ‘functiewijziging’ (ook wel ‘nieuwe natuur’) naar beheersgebied.

Figuur 5: statuswijziging EHS

3.1.5 Eigendom, beheer en onderhoud

Het Waterschap Roer en Overmaas wordt eigenaar van dat deel van de centrale grubbe, dat nodig is voor een veilige waterafvoer.

Dit betreft de hele centrale as vanaf de Langsteeg tot iets oostelijk van de Bergstraat over een breedte van 10 meter. Het waterschap wordt ook eigenaar van de onderhoudspoorten daar.

De gemeente wordt eigenaar van een aangrenzende strook met een breedte van 4 meter en de wandelpoortjes die zich daar bevinden.

Het beheer van de centrale as komt voor de gehele breedte van 14 meter bij het waterschap te liggen. Middels een samenwerkingsovereenkomst leggen de gemeente en het waterschap afspraken vast met betrekking tot het beheer.

Denk hierbij aan het aantal dagen dat de struinroute jaarlijks toegankelijk moet zijn voor

publiek; het type grazers dat wordt gebruikt bij het beheer etc. De wandelfunctie van de centrale as kan worden gewaarborgd middels de wegenlegger.

Het waterschap hoeft het onderhoud van de grubbe niet in eigen hand te houden.

Het begrazingsbeheer kan bijvoorbeeld worden uitbesteed aan een schaapsherder met kudde of aan een plaatselijke veehouder. Het onderhoud van het struweel kan worden uitbesteed aan plaatselijke agrariërs, bijvoorbeeld middels de Coöperatieve Vereniging Landschapsbeheer Mergelland. Dit geldt ook voor het verschralingbeheer middels maaien en afvoeren.

Realisatie centrale as voor waterafvoer, landschappelijke beplanting struinen en ecologische verbindingzone	2,7 ha
Realisatie EHS functiewijziging	3 ha
Grasbanen in de zijdalen	3,4 ha
Groenstroken 5 meter breed	0,5 ha
Groenstroken 10 meter breed	0,5 ha
Mozaïek van struweel en knotbomen in Banholtergrubbe	1,2 ha

Tabel 1 Ruimtebeslag

Staatsbosbeheer is al eigenaar van het grootste deel van het functiewijzigingsgebied binnen de EHS en blijft dit ook. Staatsbosbeheer voert hier ook het beheer, maar kan het onderhoud uitbesteden aan agrariërs in het gebied. Hiertoe kan ook samenwerking worden gezocht met het Waterschap dat een gelijksoortig beheer in de centrale as zal voeren. Staatsbosbeheer wordt ook eigenaar en beheerder van de onderhoudspoort en de toegangspoortjes in de EHS.

Voor de grasbanen die in de zijdalen op akkers worden aangelegd, geldt dat deze bij voorkeur in eigendom komen van het waterschap.

Dit geldt ook voor de kleine landschapselementen die er worden aangeplant. Het waterschap is ook de beheerder van de grasbaan en de bijbehorende landschapselementen.

Het onderhoud van zowel de grasbaan als van de landschapselementen kan worden uitbesteed aan de agrariërs die de aangrenzende percelen bewerken. In bepaalde gevallen, bijvoorbeeld waar een grasbaan

door gras komt te lopen, is het ook mogelijk om de functie en het gebruik van de grasbaan vast te leggen middels een kwalitatieve verplichting. De grond wisselt dan niet van eigenaar, maar de eigenaar verplicht zich wel om op de baan een grazige vegetatie in stand te houden. Hiervoor ontvangt hij dan een vergoeding.

Het waterschap zal ook eigenaar en beheerder worden van enkele groenstroken. Met de agrariërs die de aangrenzende percelen in bewerken kunnen wellicht afspraken worden gemaakt over het onderhoud. In enkele gevallen zal ook een groenstrook kunnen worden gerealiseerd middels vestiging van een kwalitatieve verplichting. De agrariër blijft eigenaar van de grond en zal de onderhoudswerkzaamheden over het algemeen ook zelf uitvoeren.

3.2 De landbouw

De maatregelen op landbouwkundig gebied zijn erop gericht de landbouw een duurzaam ontwikkelingsperspectief te bieden. Er wordt naar gestreefd de verkavelingstructuur waar mogelijk te verbeteren en nadelige effecten van de aanleg van lijnvormige elementen zoals grasbanen ongedaan te maken. Ook wordt een voorstel gedaan om de status van de EHS plaatselijk te wijzigen en beter af te stemmen op de bedrijfsvoering van een biologische melkveehouderij ter plekke.

3.2.1 Kavelruil

Ondanks dat het gebied vrij recent onderdeel heeft uitgemaakt van het landinrichtingsproject Mergelland West lijken veel landbouwers nog mogelijkheden te zien om hun verkavelingstructuur te verbeteren. In een wenseninventarisatie die eind 2008 in het gebied is uitgevoerd, heeft namelijk bijna de helft van de bevroegde ondernemers (er zijn in totaal 53 bedrijven benaderd), aangegeven dat een vrijwillige kavelruil de bedrijfsstructuur

kan verbeteren. Het kan daarbij gaan om vermindering van het aantal kavels per bedrijf, verbetering van de perceelsvorm en verkorting van de afstand tot de bedrijfsgebouwen. In totaal gaven deze bedrijven aan 70 hectare grond te willen ruilen. Daarbij moet wel worden aangetekend dat voor een groot deel (49 ha) van de door agrariërs in te zetten ruilgrond, percelen worden teruggewenst die buiten het plangebied liggen. De beschikbaarheid van ruilgrond buiten het plangebied is daarbij wel een aandachtspunt. Buiten het plangebied is ongeveer 10 ha ruilgrond beschikbaar, binnen het plangebied ruim 50 ha.

Daar waar het niet lukt om op de juiste locatie grond voor publieke doelen te verwerven, zal bovendien worden bezien of de bewuste grond middels ruiling kan worden vrijgemaakt. Positief punt is de relatief grote oppervlakte van grond in het gebied die in handen is van de overheid en kan worden ingezet als ruilgrond. In sommige gevallen kan door de realisatie van publieke doelen een verslechtering van de verkaveling plaatsvinden. Denk hierbij met name aan de aanleg van grasbanen tegen erosie dwars over een perceel. Kavelruil kan hierbij worden ingezet om de verslechterde situatie te corrigeren.

Eerst zullen de mogelijke ruilingen in beeld worden gebracht. Vervolgens zal waar mogelijk daadwerkelijke ruil plaatsvinden.

3.2.2 Statuswijziging EHS

Zie paragraaf 3.1.4.3.

3.3 De archeologische vindplaats en omgeving

In het midden van het plangebied, naast de Banholtergrubbe, liggen een voormalige vuursteenmijn en kalkgroeve. Deze worden beter 'beleefbaar' gemaakt en middels een nieuw wandelpad aangesloten op het bestaande routenetwerk.

3.3.1. Maatregelen

Om de vindplaats beter beleefbaar te maken kan bijvoorbeeld een aardkundig of archeologisch kijkvenster worden aangebracht. Deze laat aan de bezoeker de aardkundige geschiedenis zien en hoe de mens in de loop van de tijd gebruik heeft gemaakt van de aanwezige bodemschatten. Ook kan er middels natuurlijke elementen zichtbaar worden gemaakt hoe hier vroeger werd gewerkt. Door bijvoorbeeld in een cirkel kegelvormige structuren of beplanting aan te brengen, wordt een weerspiegeling gegeven van de prehistorische bewerkingsplaatsen. Hier zat men vroeger rond het vuur om de vuursteen te bewerken tot bijvoorbeeld vuistbijlen of pijlpunten. Er kan een wand worden geplaatst waarin kalksteen en vuursteen te zien is en ook aangeraakt kan worden. Hierbij kan worden uitgelegd dat in de prehistorie vuursteen werd gebruikt en kalksteen het afvalproduct was. In latere tijden was het omgekeerde het geval. Een dergelijke wand kan naast het creëren van historisch besef ook positief zijn voor de plaatselijke fauna en flora.

De archeologische vindplaats wordt aangesloten op het bestaande wandelroutenetwerk. Er wordt een wandelpad aangelegd vanaf de Trichterweg langs de vuursteenmijn naar de Banholter molen. Op dit moment zijn van deze molen alleen nog de restanten aanwezig op particulier terrein. Er worden echter, los van dit integrale inrichtingsplan, plannen ontwikkeld om de molen te restaureren en er een informatiepunt te realiseren over de geschiedenis van de molen en het gebied. Daarbij wordt onder

De archeologische vindplaats

Uitzicht op het Maasdal dicht bij de vuursteenmijn

meer gedacht aan het ontwikkelen van een horecagelegenheid. Zowel bij de molen als dicht bij de vuursteenmijn kunnen wandelaars genieten van een weids uitzicht op het Maasdal. Er kunnen kleine ondersteunende voorzieningen worden getroffen zoals bankjes of picknicksets.

Het wandelpad zal een lengte hebben van ongeveer 1200 meter. Bij een breedte van ca 2 meter beslaat de oppervlakte ca. 0,2 ha. Het ruimtebeslag van de ondersteunende voorzieningen zal zeer beperkt zijn.

Wandelpad Molenweg – Trichterweg	2m * 1200 m=	0,2 ha
----------------------------------	--------------	--------

Tabel 2: Ruimtebeslag

3.3.2 Eigendom, beheer en onderhoud

De gemeente zal eigenaar zijn van het wandelpad en de ondersteunende recreatieve voorzieningen. De gemeente is op dit moment al eigenaar van een deel van de grond die hiervoor nodig is. Ook het beheer komt bij de gemeente te liggen. Deze zal het onderhoud, alsook dat van de ondersteunende recreatieve voorzieningen, over het algemeen ook zelf uitvoeren.

Het eigendom van de kalksteengroeve en vuursteenmijn zou bij voorkeur in handen moeten zijn van de gemeente gezien de onderhoudsgevoeligheid van het object. De gemeente is al eigenaar van deze grond. De gemeente is ook verantwoordelijk voor het beheer. Maar dit zou kunnen worden uitbesteed aan bijvoorbeeld het IKL.

3.4 Landschap, cultuurhistorie en recreatie

In paragraaf 3.2 'De hoofdas en de zijdalen' staan de landschappelijke maatregelen beschreven die worden getroffen in de hoofdas en zijdalen van het dalenstelsel. Ook komt daar de mogelijkheid tot wandelen in het hoofddal aan de orde. Paragraaf 3.5 'De archeologische vindplaats en omgeving' beschrijft een aantal maatregelen voor de ontwikkeling van de vuursteenmijn/kalksteengroeve en het gebied eromheen. Onderstaande tekst beschrijft de overige maatregelen om de landschappelijke kwaliteit in het plangebied te verhogen. Ook worden de overige maatregelen beschreven die de cultuurhistorie en archeologie in het gebied beter zichtbaar maken in samenhang met recreatieve voorzieningen.

3.4.1 Maatregelen

Op de steilere hellingen worden daar waar nog (restanten van) steilrandjes aanwezig de graftensels hersteld. Hiertoe wordt boven aan de steilranden 1 rij struiken geplant.

Het gaat om een totale lengte van ca 1800 meter; uitgaande van een gemiddelde breedte van 5 meter betekent dit een ruimtebeslag van ca. 0,9 hectare.

Langs sommige holle wegen worden bomen en struiken bijgeplant als taludbeplanting. Er wordt van uitgegaan dat dit zal plaatsvinden over een lengte van ongeveer 300 meter. Bij een gemiddelde breedte van 5 meter beslaat dit ca. 0,15 hectare.

Het zicht op storende bebouwing die nog wel in gebruik is, kan middels planten van passende kleine landschapselementen worden verminderd of verzacht. Hiervoor komen drie locaties in aanmerking.

Rondom de dorpskernen van Banholt, Herkenrade en Mheer kunnen hoogstamboomgaarden, heggen en eventueel dorpsbosjes worden geplant. Er wordt hierbij uitgegaan van ongeveer 1 hectare in totaal.

Om de laan naar Kasteel Mheer te herstellen worden tussen de kern Mheer en Banholt in de wegberm over een lengte circa 250 meter bomen bijgeplant. De bomen worden om de 10 meter geplant. Met de inritten van de landbouwpercelen zal rekening worden gehouden.

De Trichterweg met bermbeplanting

Langs de Trichterweg wordt in de gemeentelijke wegberm een haag geplant. Waar al beplanting staat wordt deze waar nodig aangevuld en/of omgevormd. Dit is een oud wegtracé van een langere doorgaande verbindingsweg van de kleinere kernen naar Gulpen. Het gaat om een lengte van ca 1200 meter. Het stukje aan de overkant van de Bergstraat kan niet in de wegberm worden aangeplant. Deze heeft nog een lengte van ongeveer 400 meter en kan op de groenstrook worden aangelegd die daar is gepland om erosie tegen te gaan. (zie bijlage 3 'Dwarsdoorsnede Trichterweg').

De Trichterweg zonder bermbeplanting

Waar zich mogelijkheden voordoen, kunnen heren der solitaire bomen worden aangeplant. Dit kan bijvoorbeeld in de zijdalen, op overhoekjes van de grasbanen die worden aangelegd om erosie tegen te gaan. En bij kruispunten van wegen kan in de gemeentelijke wegberm een boom als markeringspunt worden aangeplant.

In het noordoosten van het plangebied ligt een plek waar vroeger recht werd gesproken en mensen terecht werden gesteld. Door de historische betekenis van deze plaats zichtbaar te maken, wordt deze plek een landmark voor bezoekers van het gebied. Er is een ontwerp gemaakt waarbij een treurwilg in combinatie met een hardstenen bank de plek op bijzondere wijze markeert.

Landmark gerechtsplaats

LOP galgmonument - Idee en ontwerp Jonathan Wanders 29-03-2010

Er worden twee parkeervoorzieningen aangelegd: één in Banholt en één aan de rand van Herkenrade. Hier kunnen bezoekers van het gebied hun auto voor wandelschoenen of fiets verruilen om de omgeving te gaan verkennen. Ter plekke kunnen ook informatie krijgen over bijvoorbeeld wandelroutes, natuur en historie van het gebied en horecagelegenheden. De parkeerplaats kan ook dienen als startpunt van een nieuwe wandelroute. Hiervandaan is het mogelijk om via het boerenland, Banholter molen, kalksteengroeve, vuursteenmijn, hoofdas, langs poelen en door holle wegen naar Herkenrade te wandelen.

Herstel graften	5m*1800m =	0,9 ha
Herstel holle wegen	5m*300m =	0,2 ha
Beplanting rond dorpskernen		1 ha
Markeren gerechtsplaats		0,2 ha
Parkeerplaatsen		1 ha

Tabel 3: Ruimtebeslag

3.4.2 Eigendom, beheer en onderhoud

De graften blijven eigendom van agrariërs die de grond gebruiken. Deze zijn ook verantwoordelijk voor het beheer ervan. Middels het Subsidiestelsel voor Natuur en Landschap kunnen ze hiervoor een beheersvergoeding ontvangen. De landschappelijke erfbeplanting rond agrarische bebouwing is eigendom van de betreffende particulier. Deze is ook verantwoordelijk voor het beheer ervan. Ook de dorpsbeplanting bestaande uit hoogstamboomgaarden en bijvoorbeeld knip- en scheerheggen zal op particuliere grond worden aangeplant. Het beheer is ook in handen van de particulier, maar kan bijvoorbeeld worden uitbesteed aan het IKL of aan agrariërs middels de Coöperatieve Vereniging Landschapsbeheer Mergelland. De laanbeplanting tussen Banholt en Mheer zal

in de wegberm worden aangebracht. Deze is eigendom van de gemeente. Beheer is zo ook de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Het onderhoud kan wel worden uitbesteed aan agrariërs.

De haag of knip- en scheerheg langs de Trichterweg wordt geplant in de wegberm, die eigendom is van de gemeente. Het deel ten oosten van de Bergstraat zal in eigendom van WRO komen aangezien die ook wordt voorzien als eigenaar van de groenstrook daar. Gemeente en WRO zijn ieder verantwoordelijk voor het beheer van hun eigen knip- en scheerheg. Dit kan worden uitbesteed aan de agrariër die het aangrenzende perceel bewerkt, of aan andere agrariërs middels de Coöperatieve Vereniging Landschapsbeheer Mergelland. De wegkruisen en kapellen en het groen eromheen kunnen in eigendom zijn van particulieren of van de gemeente. Het beheer is de verantwoordelijkheid van de eigenaar, maar kan worden uitbesteed aan agrariërs of bijvoorbeeld aan het IKL.

De gemeente zal eigenaar en beheerder zijn van het kunstwerk bij de gerechtsplaats.

De parkeerplaatsen zullen eigendom zijn van de gemeente. Deze is ook de beheerder ervan.

4 Grond

4.1 Taakstelling

Om de doelen uit dit inrichtingsplan te kunnen realiseren, is het nodig om op de juiste plek grond vrij te maken. Hiertoe kan grond worden aangekocht op plekken waar doelen moeten worden gerealiseerd. Soms kan grond niet worden aangekocht, maar wil de eigenaar de betreffende grond wel ruilen voor grond elders. Om dit mogelijk te maken, is het ook nodig om een bepaalde hoeveelheid ruilgrond in handen te hebben.

In onderstaande tabel staat vermeld hoeveel grond voor realisatie van de verschillende doelen nodig is. Om het ruilproces goed te laten verlopen is er ook een ruimteclaim voor ruilgronden opgenomen. Uitgangspunt is dat hiervoor 1% van de oppervlakte van het plangebied wordt genomen.

Maatregelen waarvoor er geen grond van eigenaar hoeft te wisselen, bijvoorbeeld de aanplant van landschapselementen via de huidige subsidieregelingen, zijn niet

opgenomen in de grondclaim. Ook de grond voor erosieremmende grasbanen en groenstroken die middels een kwalitatieve verplichting kunnen worden gerealiseerd, is niet opgenomen. Voor de EHS geldt in dit geval dat in principe de huidige eigenaren middels de subsidieregeling voor particulier natuurbeheer deze ook kunnen realiseren. De praktijk wijst echter dat de betreffende eigenaar hier veelal geen interesse in heeft. In dergelijke gevallen zou realisatie eventueel wel mogelijk kunnen worden gemaakt via aankoop en/of ruiling. De betreffende oppervlakte is daarom wel in de tabel opgenomen.

Ook de oppervlakte ter grootte van ongeveer 1 ha waarvan wordt voorgesteld om de EHS te wijzigen van functiewijziging naar beheersgebied is vooralsnog opgenomen bij de taakstelling grondverwerving. Dit voor het geval dat het verzoek tot statuswijziging niet wordt gehonoreerd.

Doel	Grondbeslag
Ruilhectares (1% van de 500 ha)	5 ha
EHS	4 ha
Realisatie centrale as voor waterafvoer, landschappelijke beplanting, struinen en ecologische verbindingszone buiten de EHS	2,7 ha
Grasbanen in akker in de zijdalen	2,4 ha
Leegloop buffer Hondsrugweg	0,5 ha
Wandelpad tussen Trichterweg en Banholter molen	0,2 ha
Markeren gerechtsplaats	0,2 ha
Totaal	15 ha

Tabel 4: Taakstelling verwerving Herkenradergrub

4.2 Grondposities en verwerving

De verschillende bij het project betrokken overheidspartijen hebben in en rond het gebied al veel grond in eigendom. Deels kunnen deze worden ingezet voor het integrale project Herkenradergrub. Een deel van deze grond is echter ook bedoeld om in te zetten als ruilgrond voor het project Altembroek, dat in het zuiden aan het plangebied Herkenradergrub grenst. Tabel 5 bevat de grondposities van deze partijen (gegevens d.d. februari 2010).

Zoals uit de tabel blijkt is de grondpositie van de overheidspartijen in het gebied voor dit project erg gunstig. Voor Herkenradergrub worden er dan ook alleen nog gronden aangekocht op plaatsen waar projectdoelen moeten worden gerealiseerd.

De begeleidingscommissie adviseert de restgronden uit deze projecten zo snel mogelijk terug te koop aan te bieden aan de landbouwsector.

Eigenaar	Inzetbaar voor projectdoelen
BBL	41,7 ha
WRO	10,8 ha
Gemeente Margraten	1,8 ha
Totaal	54,3 ha

Tabel 5: Grondposities Herkenradergrub en Altembroek tot 2 km buiten het plangebied.

5 Kostenraming en financieringsvoorstel

De kostenraming van de inrichtingsmaatregelen inclusief een financieringsvoorstel is weergegeven in Bijlage 5. In deze begroting is de volgorde aangehouden van de maatregelen zoals deze in hoofdstuk drie zijn beschreven. De hoogte van de geraamde kosten voor de inrichtingsmaatregelen zijn in sommige gevallen gebaseerd op de normkosten conform het Provinciaal Meerjarenprogramma Plattelandsontwikkeling 2007 – 2013 (PMJP). In veel gevallen is er echter gebruik gemaakt van ervaringscijfers die beschikbaar zijn gekomen uit lopende inrichtingsprojecten zoals die van het Centraal Plateau. In de tabel zijn per kostenpost de gehanteerde uitgangspunten weergegeven.

Uitgangspunt voor de kostenverdeling van de verschillende partijen is in principe de verdeling zoals deze is aangegeven in het PMJP. In bepaalde gevallen is er echter van deze verdeling afgeweken. Zo stelt het PMJP in sommige gevallen een particuliere bijdrage voor inrichtingskosten voor. In de praktijk is het echter niet voor de hand liggend dat particulieren een bijdrage leveren of zijn particulieren hiertoe niet bereid. In dergelijke gevallen zijn de betreffende kosten geheel verdeeld over de

overheidspartijen. De tabel geeft duidelijkheid over waar dit het geval is.

In de begroting zijn ook de kosten voor grondverwerving voor publieke doelen opgenomen. In bepaalde gevallen hoeft de grond echter niet te worden verworven, maar kan deze door middel van grondruil worden verkregen. Zo is het Waterschap Roer en Overmaas eigenaar van een aantal percelen die kunnen worden ingezet in een kavelruil om ter plekke van bijvoorbeeld een beoogde grasbaan grond in eigendom te krijgen. Het eigendom wordt zo als het ware ‘met gesloten beurzen’ verkregen. Omdat niet is in te schatten hoe vaak een dergelijke ruil tot stand komt, zijn in de begroting verwervingskosten opgenomen voor alle grond die nog niet in eigendom is van de beoogd eigenaar.

De totale kosten voor inrichting en verwerving bedragen indicatief ruim €1,5 miljoen inclusief materiaal, arbeidskosten, btw, plankosten en directievoering, echter exclusief archeologisch vooronderzoek bij vergraving. Het betreft de kosten wanneer alle doelen uit het inrichtingsplan worden gerealiseerd.

Financierende partij	Indicatie kosten x € 100.000
Centrale overheden (EU/Rijk/Provincie)	10,6
Gemeente	1,8
Waterschap Roer en Overmaas	2,3
Private partijen	0,2
Totaal	15,0

Tabel 6: Samenvatting begroting

6 Doorkijk naar de uitvoeringsfase

Na instemming door GS kan de daadwerkelijke inrichting worden opgestart. Alle partijen hebben zich dan geconformeerd aan de voorgestelde maatregelen en aan hun aandeel in de uitvoering. In dit hoofdstuk wordt globaal aangegeven hoe het inrichtingstraject wordt vormgegeven en wie verantwoordelijk is voor de realisatie van de verschillende onderdelen.

6.1 Doelbereik

De Gebiedscommissie Maastricht en Mergelland en de begeleidingsgroep hebben aangegeven dat het integrale inrichtingsplan Herkenradergrub in principe middels een vrijwillig traject moet worden gerealiseerd. Dit betekent dat het bereiken van deze doelen voor een groot deel afhankelijk is van de vrijwillige medewerking van de grondeigenaren in het gebied.

Middels een combinatie van aankoop van grond en ruilingen moet de grond bij de beoogde eigenaar terechtkomen. Voor Herkenradergrub zijn de randvoorwaarden redelijk goed ingevuld: voor bepaalde doelen is de grond al in eigendom van de beoogd eigenaar of in handen van een van de deelnemende overheidspartijen. En ondanks dat de verkaveling goed is door de recent afgesloten ruilverkaveling Mergelland West, hebben een relatief groot aantal agrariërs in het gebied aangegeven dat ze hun verkaveling middels ruilingen nog verder zouden willen verbeteren. Er lijken hierdoor mogelijkheden te bestaan om grond 'naar de juiste plek te schuiven'.

In hoeverre dit ook daadwerkelijk het geval zal zijn, zal echter pas blijken in het uitvoeringstraject. Met name tijdens de eerste stap, het maken van een ruilplan, zal dit inzichtelijk maken. Tijdens deze stap zou bijvoorbeeld kunnen blijken dat doelrealisatie in belangrijke mate wordt gehinderd doordat

enkele belanghebbenden niet meewerken. In dat geval zullen de partijen opnieuw moeten bezien of ze willen vasthouden aan het vrijwillige traject.

In bepaalde gevallen geldt dat de grond niet van eigenaar hoeft te wisselen, maar dat ervan wordt uitgegaan dat de huidige eigenaar bepaalde ingrepen pleegt. Denk hierbij met name aan realisatie van de EHS middels particulier natuurbeheer en aan het aanplanten van landschapselementen. Hierbij kunnen de mogelijkheden voor bijvoorbeeld subsidiëring van deze inrichtingsmaatregelen bij de betreffende grondeigenaren onder de aandacht worden gebracht. Uiteindelijk deelname is afhankelijk van de beslissing van de eigenaar.

6.2 Fasering en verantwoordelijkheden

Globaal gezien kunnen er twee stappen worden onderscheiden in het inrichtingstraject. Eerst moet op de plaatsen waar inrichtingsmaatregelen worden voorzien grond in eigendom van de uiteindelijke eigenaar of van BBL komen. Daarna kunnen de inrichtingsmaatregelen worden uitgevoerd. De verantwoordelijkheid, of het 'trekkerschap', voor de uitvoering van de verschillende onderdelen wordt bij de verschillende belanghebbende partijen belegd. De trekker van een onderdeel is verantwoordelijk voor het opzetten van een uitvoeringsorganisatie voor het betreffende onderdeel en zet daartoe eigen middelen in. De trekker is ook verantwoordelijk voor het eventueel aanvragen van subsidies voor het betreffende onderdeel. De financiële toezeggingen die de verschillende partijen hebben gedaan middels instemming met dit inrichtingsplan en de bijbehorende begroting zijn hierbij uitgangspunt.

6.2.1 Planmatige kavelruil

Een belangrijk onderdeel van de realisatie van de gebiedsvisie Herkenradergrub is het uitvoeren van een planmatige kavelruil. Tijdens dit proces vindt er op 'planmatige' wijze in een gebied herverkaveling plaats met als tweeledig doel:

- Het zoveel mogelijk verbeteren van de kavelstructuur voor de landbouw;
- Het vrijmaken van fysieke ruimte ten behoeve van andere plaatsgebonden planonderdelen.

De ruilingen vinden op vrijwillige basis plaats. Trekker van dit onderdeel is DLG.

Het Kadaster is bij een planmatige kavelruil de aangewezen instantie om de mogelijkheden voor ruilingen in kaart te brengen. Voor de planmatige kavelruil zal in de uitvoeringsfase een gedetailleerd stappenplan worden gemaakt. Globaal gezien zal het proces er als volgt uitzien.

Samen met de streek zal het Kadaster een ruilplan opstellen. Potentiële deelnemers aan de kavelruil kunnen hierbij hun ruilwensen kenbaar maken. Denk hierbij aan de grondgebruikers die tijdens de wenseninventarisatie van najaar 2008 hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in kavelruil. Ook worden de eigenaren benaderd van de grond waarop publieke doelen worden nagestreefd. Daarnaast kunnen ook andere eigenaren en grondgebruikers hun wensen kenbaar maken.

Op grond van de uitgebrachte wensen en eventuele aanpassingen/wijzigingen wordt een ruilvoorstel opgesteld. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangehaakt bij de wensen van de agrariërs én bij de verdere plandoelstellingen. Vervolgens wordt het conceptvoorstel financieel doorgerekend en wordt berekend wat de individuele grondeigenaren en instanties moeten bijdragen.

Het maken van het ruilplan kan worden begeleid door een adviesgroep. Deze kan meedenken in het proces en kan ervaring en gebiedskennis inbrengen om te komen tot een zo reëel mogelijk ruilplan. Voordat er met het inventariseren van de ruilmogelijkheden wordt begonnen, moeten de spelregels voor de kavelruil worden bepaald. De adviesgroep kan ook hier een rol in spelen.

De adviesgroep kan bestaan uit het Kadaster, de betrokken overheidspartijen, die allen grond inzetten voor het project, en een agrarische vertegenwoordiging. De agrarische vertegenwoordiging kan bestaan uit een of twee (ex)agrariërs met veel gebiedskennis, maar nadrukkelijk geen belangen in het gebied.

Als het ruilplan klaar is, wordt aan GS gerapporteerd over het behaalde resultaat. Dit gebeurt op basis van een advies met daarin het te behalen percentage doelbereik op basis van vrijwilligheid. Vervolgens is het aan GS om zich uit te spreken over het vervolgtraject.

Indien GS van mening is dat de doelen zoals opgenomen in het inrichtingsplan in voldoende mate gerealiseerd kunnen worden, zullen zij groen licht geven voor het vervolg van het vrijwillige spoor. Het integrale ruilvoorstel wordt dan geformaliseerd middels een notariële akte. Indien de behaalde doelrealisatie met de planmatige kavelruil echter onvoldoende wordt bevonden, kan GS besluiten het project tijdelijk op te schorten om te onderzoeken of een andere koers in een hogere doelrealisatie kan resulteren.

6.2.2 Inrichting

Als de ruilingen een feit zijn, kan worden begonnen met de inrichting van de gronden. Hiertoe wordt het integrale project verder opgedeeld in drie uitvoeringsprojecten. Elk uitvoeringsproject heeft zijn eigen trekker. Als trekker wordt die instantie voorgesteld die het grootste belang heeft bij realisatie van het betreffende onderdeel.

6.2.2.1 Hoofdas en zijdalen

De inrichting van de hoofdas en de zijdalen is primair gericht op erosiebestrijding en een veilige waterafvoer. Daarnaast is de inrichting gericht op verbetering van de landschappelijke kwaliteit en recreatief medegebruik. Het Waterschap Roer en Overmaas is voor een groot deel van de betreffende grond beoogd eigenaar en verantwoordelijk voor het beheer ervan. Het ligt dan ook voor de hand dat WRO trekker wordt van de realisatie van dit onderdeel van het inrichtingsplan.

6.2.2.2 EHS

De EHS is een rijksdoel, waarvan de realisatie is gedelegeerd aan de provincie. In die zin is DLG de voor de hand liggende trekker voor realisatie.

6.2.2.3 De archeologische vindplaats en omgeving en verdere maatregelen

De gemeente is de voor de hand liggende trekker voor de opwaardering van de kalksteengroeve/vuursteenmijn en de recreatiever voorzieningen die daarbij worden gerealiseerd. Ook is de gemeente logisch trekker van de realisatie van de dorpsrandbeplanting, de aanleg van de parkeerplaatsen en de verder maatregelen die worden genoemd onder 'landschap, cultuurhistorie, archeologie en recreatie'.

6.3 Planning

In onderstaande tabel is heel globaal aangegeven wat de planning is voor het uitvoeringstraject.

Onderdeel	Wanneer
Instemming GS met inrichtingsplan	Zomer 2010
Start ruilplan	Najaar 2010
Inschatting doelrealisatie / advies	Zomer 2011
Start kavelovergang en inrichting	Najaar 2011

Tabel 7: Planning inrichtingsfase

Bijlage I: Samenstelling begeleidingscommissie Integrale Herverkaveling Herkenradergrub

Leden:

dhr. A. Opreij	Voorzitter
mevr. N. Thewessen	Secretaris Dienst Landelijk Gebied
dhr. F. Hornesch	Gebiedsbureau Maastricht en Mergelland
dhr. E. Meijs	Provincie Limburg
dhr. E. Lemmens	Gemeente Margraten
dhr. H. Winteraeken	Waterschap Roer en Overmaas
dhr. G. Lemlijn	Agrariër/LLTB
mevr. L. de Munter-Schrijnemakers	Agrariër/LLTB
dhr. R. Keulen	Agrariër/LLTB

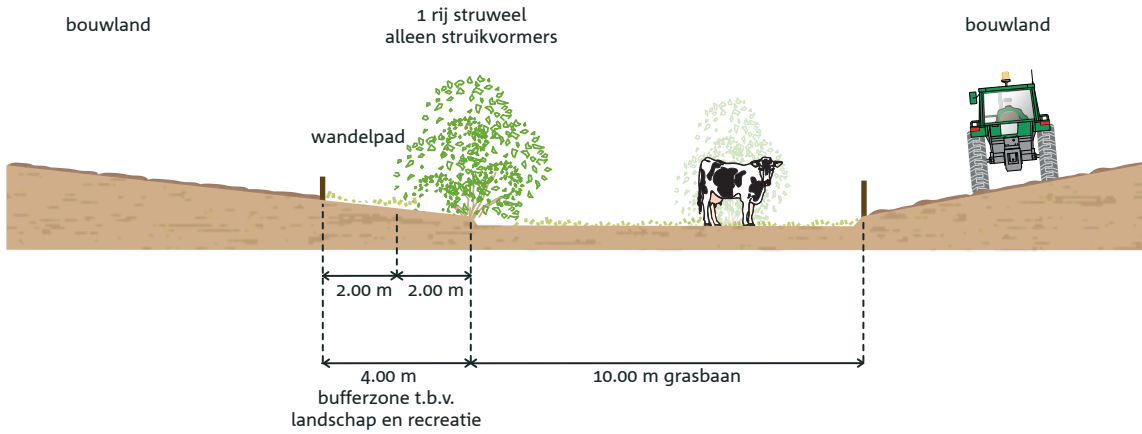
Agendaleden:

dhr. A. Magielsen	Gebiedscommissie Maastricht en Mergelland
dhr. R. Smeets	LLTB
dhr. K. Verplancke	VVV Zuid-Limburg
dhr. P. Grooten	Stichting IKL
dhr. P. Roomberg	Staatsbosbeheer
dhr. A. Bakker	Provincie Limburg
dhr. J. Goudriaan	Provincie Limburg

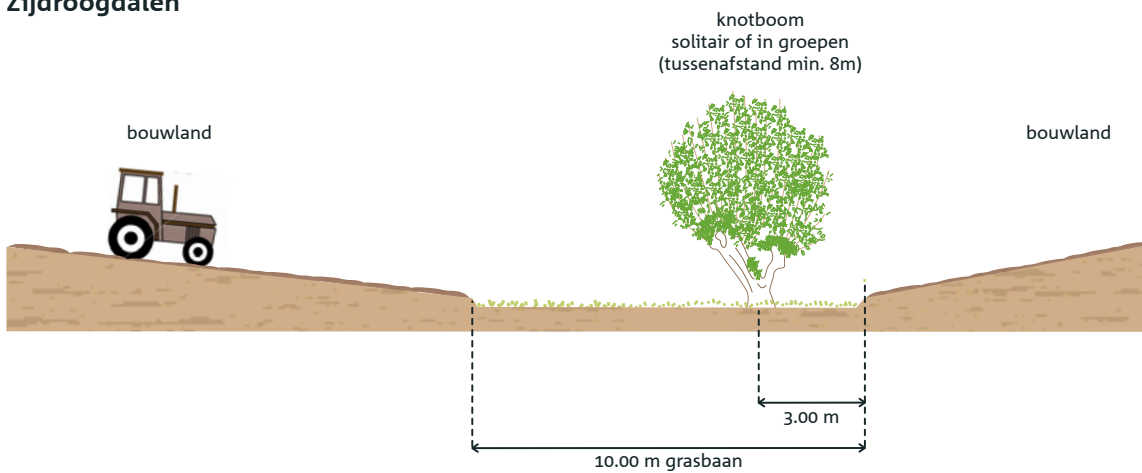
Bijlage II: Inrichtingskaart

Bijlage III: Dwarsdoorsneden Hoofddroogdal, zijdroogdalen en Trichterweg

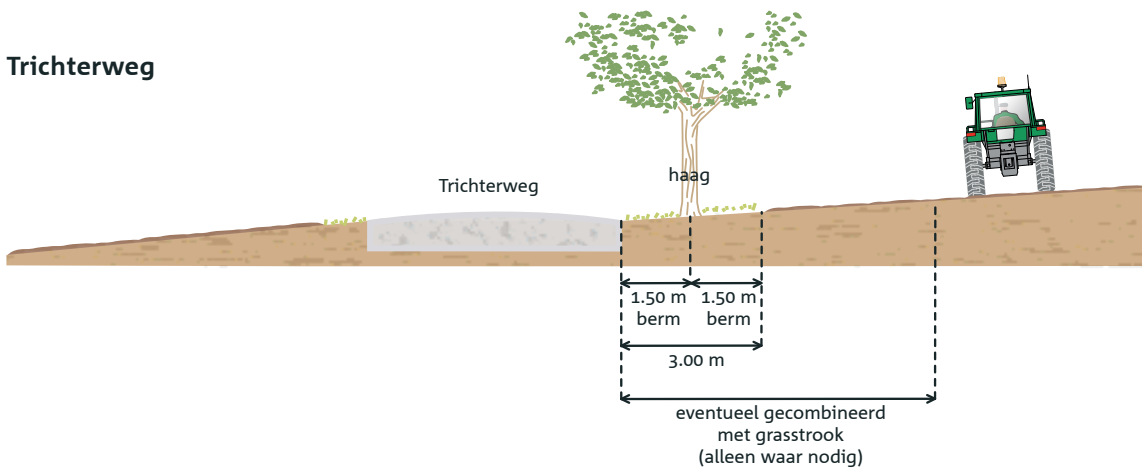
Hoofddroogdal / Grubbe

Zijdroogdalen

Trichterweg

Bijlage IV: Begroting Integrale gebiedsuitwerking Herkenradergrub

INRICHTING + GRONDVERWERVING	Omvang	Eenheid	Kosten per eenheid	Totale kosten	
DE HOOFDAS EN DE ZIJDALEN					
Planten struweel en knotbomen in de hoofdas en Banholtergrubbe	2.800	m	€ 15,00	€ 42.000,00	
Planten mozaiek van struweel en knotbomen in de zijdalen	2.800	m	€ 10,00	€ 28.000,00	
Omvormingsbeheer (maaïen en afvoeren) in de hoofdas	4	ha	€ 3.180,00	€ 11.130,00	
Plaatsen en vervangen rasters bij grasbanen in hoofdas en zijdalen	16.000	m	€ 7,25	€ 116.000,00	
Plaatsen onderhoudspoorten voor onderhoud van grasbaan in de hoofdas	10	st	€ 1.500,00	€ 15.000,00	
Plaatsen toegangspoortjes*	10	st	€ 250,00	€ 2.500,00	
Plaatsen informatiebordjes*	10	st	€ 250,00	€ 2.500,00	
ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR					
Omvormingsbeheer (maaïen en afvoeren)	12	ha	€ 3.180,00	€ 38.160,00	
Plaatsen en vervangen rasters	2.200	m	€ 7,25	€ 15.950,00	
Aanplant doornstruweel	1.000	m	€ 30,00	€ 30.000,00	
Aanleg poel	1	st	€ 30.000,00	€ 30.000,00	
Plaatsen onderhoudspoorten	1	st	€ 1.500,00	€ 1.500,00	
Plaatsen toegangspoortjes*	3	st	€ 250,00	€ 750,00	
Plaatsen informatiebordjes*	3	st	€ 250,00	€ 750,00	
Verwerven voor grasbaan in de hoofdas	17.000	m2	€ 4,50	€ 76.500,00	
Verwerven voor ecologische verbingszone in de hoofdas	10.000	m2	€ 4,50	€ 45.000,00	
Verwerven grasbanen in de zijdalen	23.500	m2	€ 4,50	€ 105.750,00	
Vergoeding voor kwalitatieve verplichting overige grasbanen en groenstroken	20.500	m2	€ 0,50	€ 10.250,00	
Verwerven EHS indien geen particulier natuurbeheer mogelijk (buiten nieuw te begrenzen EHS)	40.000	m2	€ 4,50	€ 180.000,00	
LANDBOUW					
Optimalisatie verkavelingsstructuur door stimuleren vrijwillige kavelruil planvormingskosten	400	ha	€ 350,00	€ 140.000,00	
Optimalisatie verkavelingsstructuur door stimuleren vrijwillige kavelruil uitvoeringskosten**	150	ha	€ 1.313,00	€ 196.950,00	
DE ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATS EN OMGEVING					
Aanleg onverhard wandelpad	1.200	m	€ 10,00	€ 12.000,00	
Plaatsen raster langs wandelpad	2.400	m	€ 7,50	€ 18.000,00	
Installeren picknicksets met prullenbakken	2	st	€ 1.500,00	€ 3.000,00	
Plaatsen aardkundig/archeologisch kijkvenster en kalk/vuursteenwand	1	st	€ 12.000,00	€ 12.000,00	
Plaatsen objecten om werkplaats te visualiseren	10	st	€ 400,00	€ 4.000,00	
Verwerven wandelpad	2.000	m2	€ 4,50	€ 9.000,00	
LANDSCHAP, CULTUURHISTORIE EN RECREATIE					
Aanleg en herstel kleine landschapselementen	3	ha	€ 23.200,00	€ 60.000,00	
Aanleg of herstel beplanting op erven (stelpost)***	3	st	€ 4.000,00	€ 12.000,00	
Aanleg dorpsrand- en erfbepanting rond dorpskernen***	1	ha	€ 25.000,00	€ 25.000,00	
Markeren gerechtsplaats (stelpost)	1	st	€ 10.000,00	€ 10.000,00	
Aanleg parkeerplaatsen met informatievoorziening (stelpost)	2	st	€ 50.000,00	€ 100.000,00	
Verwerving voor markeren gerechtsplaats	1.500,00	m2	€ 4,50	€ 6.750,00	
Verwerving voor parkeerplaatsen				pm	
Subtotaal				€ 1.360.440	
Onvoorzien kosten (10%)				€ 136.044	
TOTAAL				€ 1.496.484	

Opmerkingen:

* De kosten die volgens het PMJP door private partijen zijn te betalen zijn door het ontbreken van particuliere financiers bij de in het PMJP genoemde financierende lokale overheden opgevoerd

**Deelnemende agrariërs aan ruil voor landbouwstructuurverbetering dragen max 10% bij aan de kosten voor kadaster, notaris en kavelaanvaardingswerken. Voor ruil ten behoeve van publieke doelen dragen de betrokken publieke partijen naar evenredigheid bij.

*** Betreft inrichting landschapselementen door particulieren. Hiervoor wordt 40% gesubsidieerd door de hogere overheden.

	Bron	PMJP doel	Centrale overheden (EU, rijk, provincie)	Gemeente	Waterschap	Private partijen		
	3	zLc1.1	80%	€ 33.600,00	20%	€ 8.400,00		
	3	zLc1.1	80%	€ 22.400,00	20%	€ 5.600,00		
	3	zLc1.1	80%	€ 8.904,00	20%	€ 2.226,00		
	3	zW1.2	70%	€ 81.200,00			30%	€ 34.800,00
	3	zW1.2	70%	€ 10.500,00			30%	€ 4.500,00
	3	zLc4.1	50%	€ 1.250,00	50%	€ 1.250,00		
	3	zLc4.1	50%	€ 1.250,00	50%	€ 1.250,00		
	3	zN2.1	100%	€ 38.160,00				
	3	zN2.2	100%	€ 15.950,00				
	3	zN2.1	100%	€ 30.000,00				
	3	zN2.1	100%	€ 30.000,00				
	3	zN2.1	100%	€ 1.500,00				
	3	zLc4.1	50%	€ 375,00	50%	€ 375,00		
	3	zLc4.1	50%	€ 375,00	50%	€ 375,00		
	2	zW1.2	9%	€ 6.885,00			91%	€ 69.615,00
	2	zN5.2	37,5%	€ 16.875,00	62,5%	€ 28.125,00		
	2	zW1.2	9%	€ 9.517,50			91%	€ 96.232,50
	2	zW1.2	70%	€ 7.175,00			30%	€ 3.075,00
	2	zN1.1	100%	€ 180.000,00				
	4	zL3.1	100%	€ 140.000,00				
	4	zL3.1	90%	€ 177.255,00			10%	€ 19.695,00
	3	zLc4.3 / zLc4.4	75%	€ 9.000,00	25%	€ 3.000,00		
	3	zLc4.3 / zLc4.4	75%	€ 13.500,00	25%	€ 4.500,00		
	3	zLc4.1	50%	€ 1.500,00	30%	€ 900,00	20%	€ 600,00
	1	zLc3.2	75%	€ 9.000,00	25%	€ 3.000,00		
	3	zLc3.2	75%	€ 3.000,00	25%	€ 1.000,00		
	2	n.v.t.			100%	€ 9.000,00		
	3	zLc1.1	80%	€ 48.000,00	20%	€ 12.000,00		
	3	zLc1.1	40%	€ 4.800,00	60%	€ 7.200,00		
	3	zLc1.1	40%	€ 10.000,00	60%	€ 15.000,00		
	3	zLc1.6	50%	€ 5.000,00	50%	€ 5.000,00		
	3	n.v.t.	50%	€ 50.000,00	50%	€ 50.000,00		
	2	n.v.t.			100%	€ 6.750,00		
		n.v.t.			100%	pm		
				€ 966.971		€ 164.951	€ 208.223	€ 20.295
				€ 96.697		€ 16.495	€ 20.822	€ 2.030
				€ 1.063.669		€ 181.446	€ 229.045	€ 22.325

Bronnen :

1. Normen conform het PMJP (nov 2006) aangevuld met de voorschriften uit de Subsidieverordening inrichting landelijk gebied (versie 7-4-2009)
2. Ingeschatte gemiddelde verwervingskosten van landbouwgrond in het plangebied. De werkelijke grondprijs per ha is afhankelijk van de vrije verkeerswaarde van een perceel.
3. Ervaringscijfers, bv Herinrichting Centraal Plateau
4. Eindrapport Berekening Normkosten Inrichting met de SSK, november 2009

Colofon

Integrale Gebiedsuitwerking Herkenradergrub Inrichtsplan

Een uitgave van Dienst Landelijk Gebied (DLG)
Regio Zuid, vestiging Roermond
mei 2010

Opdrachtgever

Provincie Limburg

Redactieadres

Dienst Landelijk Gebied
Postbus 1237
6040 KE Roermond
Telefoon: 0475-356756
Telefax: 0475-356777

Auteurs / Samenstellers

Nicole Thewessen

Vormgeving

Levi Hallmann
(DLG Regio Zuid, vestiging Roermond)

Drukwerk

ARS Grafisch, Roermond